

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/163/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114211268
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114211268.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom K Červenému dvoru 3269/25A, Praha 3, Česká republika, IČO: 26429705, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava proti žalovanej: X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom O.É. XXX/XX, X., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, IČO: 42362962, Šafárikovo námestie 7, Bratislava, zastúpený advokátom JUDr. Bohdanom Jakubiskom, so sídlom Bratislave, Dobrovičova 13, o zaplatenie 301,- eur s prísl. takto

rozhodol:

p r i p ú š ť a vstup vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, IČO: 42362962, Šafárikovo námestie č. 7, Bratislava,

žalobu z a m i e t a ,
žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca tlačivom A - návrhom na uplatnenie pohľadávky (vzor je prílohou nariadenia) Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 8614/2007 z 11.1.2007, ktorým sa spravuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 301 eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 301,- eur, od 2.9.2010 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 6 % ročne z tej istej sumy od 16.11.2010 do zaplatenia a žiadal priznať aj zmenkovú odmenu vo výške 1/3 zmenkovej sumy teda 1 eur a náhrady trov konania.

Žalobca odôvodnil návrh tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 10.7.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Do textu zmenky bol poňatý záväzok žalovanej zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu 301 eur spolu s 0,25 % denným úrokom od 2.9.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom žalovaná doposiaľ z nej nič nezaplatila. Keďže zmenková suma je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Súd mal za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre použitie už spomínaného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

Podľa čl. 2 ods. 1 citovaného nariadenia sa totiž toto nariadenie uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2.000,- Eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na

daňové, colné ani správne veci, ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci.

Podľa čl. 3 ods. 1 citovaného nariadenia na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci.

Podľa čl. 5 ods. 1 citovaného nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods. 2 citovaného nariadenia po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I. vzorového tlačiva C na odpoveď ako je uvedené v prílohe III.

Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods. 3 citovaného nariadenia odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II. vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty a zašle ho späť súdu alebo tribunálu alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods. 4 citovaného nariadenia do 14 dní od doručenia odpovede odporcu súd alebo tribunál odošle navrhovateľovi kópiu odpovede spolu s príslušnými podpornými dokumentmi.

Podľa čl. 7 ods. 1 citovaného nariadenia do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v čl. 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

a/ v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;

b/ vykoná dôkazy v súlade s čl. 9 alebo

c/ predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 2 citovaného nariadenia súd alebo tribunál vydá rozsudok buď do 30 dní od uskutočnenia ústneho pojednávania alebo po doručení všetkých potrebných informácií na vydanie rozsudku. Rozsudok sa doručí stranám v súlade s čl. 13.

Podľa čl. 7 ods. 3 citovaného nariadenia ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v čl. 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo proti pohľadávke.

V danom prípade po doručení vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súdu, jeho kópiu aj s prílohami a vzorovým tlačivom C na odpoveď súd doručil žalovanej, ktorá túto zásielku prevzala 23. 6. 2014, ale vyplnené tlačivo na odpoveď súdu nepredložila.

Obaja účastníci sa na pojednávanie napriek riadnemu a včas doručenému predvolaniu nedostavili, žalovaná svoju neúčast' neospravedlnila, aj keď predvolanie jej bolo doručené 12.8.2014 a žalobca svoju neúčast' elektronicky ospravedlnil pre kolíziu termínov, súhlasil však s pojednávaním v jeho neprítomnosti, ktorý súčasne podmienil, pre prípad, ak žalovaná nebude súhlasiť so žalobou, žiadal pojednávanie odročiť. Tu je nutné uviesť, že Občiansky súdny poriadok nepozná pojem podmieneného súhlasu s prejednaním veci bez prítomnosti účastníka konania.

Účastník má právo sa rozhodnúť, či sa pojednávania zúčastní alebo nie, a má možnosť požiadať o odročenie pojednávania, avšak len pri splnení procesných podmienok podľa § 119 O.s.p.

V zmysle ust. § 119 Občianskeho súdneho poriadku súd môže pojednávanie odročiť iba z vážnych dôvodov, ktoré je povinný dotknutý účastník, resp. jeho právny zástupca oznámiť súdu bez zbytočného odkladu a samotná žiadosť musí obsahovať jednak dôvod, pre ktorý navrhuje pojednávanie odročiť, deň, kedy sa o tomto dôvode dozvedel a oznámi adresu, na ktorú bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Kolízia pojednávania na strane žalobcom zvoleného zástupcu nie je relevantná z dôvodu tak ako to už uviedol Ústavný súd SR v náleze z 13.1.1999 pod sp. zn. I.ÚS 68/1998, že o tejto kolízii v tom istom termíne na rozdielnych súdoch sa právny zástupca žalobcu dozvedel v dostatočnom časovom predstihu a nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania. Obsahom základného práva na verejné prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek žiadosti o odročenie pojednávania, ale môže toto pojednávanie odročiť iba z dôležitého dôvodu. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že existencia kolidujúcich pojednávanií na strane zvoleného zástupcu žalobcu, ktorú okrem iného ani dostatočne nešpecifikoval, nie je dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania v zmysle ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Súd vykonal dokazovanie podľa § 101 ods. 2 O.s.p., listinnými dôkazmi kópiou zmenky, odpoveďou spoločnosti Pohotovosť s.r.o. zo dňa 15.8.2014, zo spisu tunajšieho súdu 77Er 657/2012, žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, zápisnicou spísanou pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolf Krutým, zo dňa 6.8.2012, zmluvou o úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami, rozhodnutím rozhodcovského súdu sp.zn. SR 01173/11, výpisom z obchodného registra spoločnosti Pohotovosť s.r.o., uznesením zo dňa 21.12.2012, odvolaním oprávneného, rozhodnutím Okresného súdu Prešov, uznesením Krajského súdu Prešov, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka, vyjadrením žalovaného o podaní námietok proti vstupu vedľajšieho účastníka a ostatným obsahom spisu, pričom zistil tento skutkový stav veci:

Dňa 10.7.2009 bola uzavretá písomná úverová zmluva č. XXXXXXXXXX, ktorou veriteľ - Pohotovosť, s.r.o. poskytol úver vo výške 250 eur žalovanej ako fyzickej osobe. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť vo výške 468 euro 12 mesačnými splátkami po 39,- eur počnúc 18.8.2009. V zmluve nie je uvedený úrok, je uvedený len poplatok vo výške 218,- eur, ktorý nie je konkretizovaný a v zmluve nie je uvedený ani RPMN, ani priemerná hodnota RPMN.

Žalovaná dňa 10.7.2009 vystavila vlastnú zmenku, obsahom ktorej je jej záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o. sumu 301,- eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 2.9.2010. Predmetná zmenka bola žalovanou vystavená ako vistazmenka a bola opatrená doložkami „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. indosovala zmenku na rad žalobcu. Listina má znaky vzorového tlačiva, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa, jeho podpis. Zmenková suma vyjadrená číslom aj slovami a dátum začiatku úročenia zmenkového úroku sú v listine uvedené odlišným tlačným písmom ako zvyšok vzorového tlačiva.

Podľa čl. 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru uzavreli strany dohodu o vyplnení zmenky v ňom sa uvádza nasledovné: „na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúcej z úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystaviteľ vystavil dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavených zmeniek zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Remitent má právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zo zmeniek remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane dlh splatný okamžite, tj. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, keď v zmysle bodu 4 týchto podmienok sa stal splatný celý dlh.“

Predmetom konania je spor zo zmenky, preto súd skúmal, či zmenka spĺňa náležitosti v zmysle zákona č. 191/1950 Zb. (zmenkový a šekový zákon, ďalej len „zšz“) a dospel k záveru, že zmenka spĺňa formálne náležitosti § 75 citovaného zákona. Podľa daného ustanovenia vlastná zmenka obsahuje: označenie,

že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu; údaj zročnosti; údaj miesta, kde sa má platiť; meno toho komu alebo na rad koho sa má platiť; dátum a miesto vystavenia zmenky; podpis vystaviteľa.

Označenie zmenka je pojaté do vlastného textu listiny a je vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; nachádza sa v nej bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, je v nej uvedený údaj zročnosti ako aj údaj miesta, kde sa má platiť, tiež meno toho na rad koho sa má platiť, obsahuje dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že žalobca nadobudol zmenku indosamentom od pôvodného veriteľa, na rad ktorého bola zmenka vystavená.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že pri uzatváraní príslušnej úverovej zmluvy a v súvislosti s ňou aj vystavenie zmenky v, ktorom ide o spotrebiteľský právny vzťah a preto bolo potrebné aplikovať aj normy na ochranu práv spotrebiteľov. Preto aj keď sú splnené formálne náležitosti platnej zmenky súd sa zaoberal aj dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcej z článku 13 VUP remitenta.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Úverovú zmluvu, na zabezpečenie ktorej bola vystavená predmetná zmenka je potrebné posúdiť podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (10. 7. 2009).

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 citovaného zákona a medzi nimi pod písm. h/ ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva

o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd má za to, že spotrebiteľovi sa musí poskytnúť ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj v prípade, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. Stále je totiž potrebné aplikovať čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Vychádzajúc z tohto princípu preto pri kolízii zmenkového práva so spotrebiteľskými právami žalovaného musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa.

Dohodu o vyplňovanom práve zmenky súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 1 OZ.

V zmluve o spotrebiteľskom úvere absentujú obligatórne náležitosti, ktoré sú uvedené v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru.

Zmenka túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje aj vymáhať zmenkový úrok 0,25 % denne, čo je ročne 91,25 %, takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§ 39 OZ v návaznosti na § 3 ods. 1 OZ).

Dohoda o vyplňovanom práve zmenky bola uvedená vo VÚP, teda formulári, ktorý spracoval právny predchodca žalobcu a žalovaný nemal možnosť ich ovplyvniť. Nepochybne teda táto podmienka nebola individuálne dojednaná a nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom (či už pre spomínanú neplatnosť dohody o zmenkovom úroku alebo pre dôsledok chýbajúcich obligatórnych náležitostí zmluvy). Uvedená zmluvná podmienka je teda neplatná s poukazom na § 53 ods. 5 OZ. Ak je neplatná dohoda o vyplňacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Tento záver možno prijať aj vzhľadom na právny záver vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR 4Obo 161/2007 zo dňa 6.5.2008. Najvyšší súd v danom prípade mal za to, že z neplatnej úverovej zmluvy nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky a neplatnosť úverovej zmluvy vyvodil z nerovnosti podmienok účastníkov zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluva za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku.

Žalobca vo svojom vyjadrení citoval odôvodnenia rozhodnutí Krajského súdu v Prešove 10Co 79/2013 zo dňa 5.9.2013 a Krajského súdu v Banskej Bystrici 43CoZm 10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré obdobné nároky posúdili striktné podľa zákona zmenkového a šekového, teda vôbec nebrali do úvahy normy na ochranu práv spotrebiteľov, ktoré boli zavedené do právneho poriadku podstatne neskôr ako spomínaný zmenkový a šekový zákon. S týmito rozhodnutiami sa vzhľadom na konkrétnu právnu vec nemožno stotožniť, keďže pri kolízii zmenkového práva s právom na ochranu práv spotrebiteľov má tento súd za to, že prioritu má spotrebiteľské právo, čomu napokon nasvedčuje aj európska judikatúra napríklad

rozhodnutie ESD sp. zn. C419/2011 zo dňa 14.3.2013 (Česká sporiteľňa Geraldovi Feichterovi). V tomto konaní napriek tomu, že taktiež boli uplatnené práva zo zmenky súd skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Dôležitý je aj list Európskej komisie z 25.4.2013 pod č. 2012/4165 adresovaný Slovenskej republike s upozornením na nedodržiavanie spotrebiteľského práva EÚ a výslovne v liste sa spomína v tejto súvislosti obchodná spoločnosť Pohotovosť. Poukazuje sa na jej praktiky, ktorými sa vymáhajú nezákonné pohľadávky založené na nekalých podmienkach a konkrétne sú spomenuté aj blankozmenky.

Vyššie vyslovenému právnomu názoru tohto súdu prispievá aj zákonná úprava spotrebiteľských úverov, keďže zákon č. 258/2001 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2008 výrazne obmedzuje možnosť zabezpečenia spotrebiteľského úveru zmenkou v § 4 ods. 6 a neskôr zákonom č. 129/2010 Z.z. v § 17 ods. 3 dokonca zakazuje splnenie a zabezpečenie úveru zmenkou. Aj táto právna úprava svedčí o tom, že nie je možné odčleňovať zmenku od noriem spotrebiteľského práva. Ak je zmenka vydaná v rozpore so zákonom, v danom prípade so zákonom o spotrebiteľskom úvere potom je neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, keďže aj pre zmenku platia všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o platnosti právnych úkonov. Súdy, na ktorých rozhodnutia žalobca poukazuje sa týmto posúdením nezaoberali, aj keď súd má skúmať absolútnu neplatnosť právneho úkonu ex offa.

Na podporu tohto názoru možno použiť pripomienky Európskej komisie zo dňa 12.2.2014 členom súdneho dvora európskej únie vo veci C-558/2013 týkajúcej sa obdobného konania (CD Consalting proti Mariánovi Vaskovi) v súvislosti s prejudiciálnou otázkou súdu. Európska komisia v týchto pripomienkach v bode 17 uviedla: „smernica 87/102/EHS, ktorá sa uplatňuje v prejednávanej veci nezakazuje používanie zmienok v spotrebiteľských zmluvách, ale zo znenia jej článku 9 jednoznačne vyplýva, že členské štáty môžu povoliť ich používanie v spotrebiteľských zmluvách iba vtedy, ak zároveň zabezpečia vhodnú ochranu spotrebiteľa v takýchto situáciách. Podľa názoru komisie je potrebné pojem „vhodnej ochrany spotrebiteľa“ v zmysle čl. 9 smernice 87/102/EHS vykladať so zreteľom na článok 14 uvedenej smernice, ktorá zakazuje znížiť štandard ochrany spotrebiteľa. Vhodnou ochranou spotrebiteľa v zmysle čl. 9 uvedenej smernice je preto potrebné chápať celkový právny rámec ochrany spotrebiteľa ako vyplýva z predpisov práva Únie a judikatúry Súdneho dvora a zahŕňa preto aj povinnosť vnútroštátnych súdov ex offa skúmať nekalosť zmluvných podmienok.

Bod 19 spomínaných pripomienok obsahuje toto konštatovanie: „Rešpektovanie abstraktného charakteru zmenky v zmysle ako to uvádza vnútroštátny súd vo svojom uznesení by bolo podľa komisie neprijateľné vo svetle judikatúry Súdneho dvora. Súdny dvor už totiž vyslovil všeobecnú zásadu, v zmysle ktorej špecifiká súdneho konania, ktoré prebieha v rámci vnútroštátneho práva medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá podľa ustanovení smernice 93/13/EHS spotrebiteľovi musí byť poskytnutá, čo potvrdzuje aj článok 14 smernice 87/102/EHS. V závere preto európska komisia navrhuje, aby súdny dvor poskytol na predloženu prejudiciálnu otázku túto odpoveď: „článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a čl. 4, 9 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, sa majú vykladať v tom zmysle, že im odporuje právna úprava členského štátu akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offa preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadne porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla“.

V danom prípade zmenka a úverová zmluva vznikla za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. Podľa § 4 ods. 6 citovaného zákona v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh lebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom.

S poukazom na citované zákonné ustanovenie došlo k vystaveniu zmenky v rozpore s citovaným zákonným ustanovením a preto s poukazom na § 39 OZ je potrebné vyhodnotiť zmenku ako absolútne neplatnú pre rozpore so zákonom.

Už len pre úplnosť súd uvádza, že dohodu o vyplňovacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať za neplatnú aj pre obchádzanie zákona (§ 39 OZ). O obchádzanie zákona

ide, ak právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch dôsledkom čoho je, že žalovaná by veriteľovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takýto postup žalobcu nemôže požívať právnu ochranu (§ 3 ods. 1 OZ) a keďže žalobca si uplatnil právo výslovne zo zmenky a tú súd považoval za neplatnú, jeho žalobu zamietol.

Čo sa týka pripustenia vedľajšieho účastníka do konania strane žalovanej vzhľadom na námietku na žalobcu súd rozhodol o jeho pripustení do konania.

Z návrhu je zrejmé, že žalobca sa domáha plnenia zo zmenky v konaní podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, a žalobca poukázal, a, že teda mu nie je zrejmé, prečo súd aplikuje prednostne vnútroštátne právo tu súd poukazuje na článok 19 citovaného nariadenia, v zmysle, ktorého pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Nariadenie teda nevylučuje účasť vedľajšieho účastníka v konaní, ani ho neupravuje. Preto súd pri rozhodovaní o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka postupoval v zmysle ustanovení § 93 ods. 1 až 4 O.s.p.. Súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky na to, aby v konaní mohlo vystupovať ako vedľajší účastník na strane žalovanej občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľa. Vedľajší účastník sa stáva účastníkom v okamihu, keď dôjde súdu oznámenie, že vstupuje do konania a na stranu ktorého účastníka. V zmysle § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník môže vystupovať právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv, okrem iných aj spotrebiteľa. Vedľajšie účastníctvo je možné podľa procesného práva Slovenskej republiky a navyše aj keď je nárok uplatnený z titulu zmenky, táto bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka k spotrebiteľskej zmluve a úvere, ktorú uzavrel právny predchodca žalobcu so žalovanou a teda nároky žalobcu boli posudzované aj z titulu ochrany spotrebiteľa, ktorého práva chráni vedľajší účastník.

Súd poukazuje aj na to, že článok 5 ods. 1 Nariadenia umožňuje súdu nariadiť aj ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Z toho vyplýva, že sa nejedná o typické skrátene konanie, ktoré by bolo totožné s rozkazným konaním.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Podľa zásady úspechu v konaní nárok na náhradu trov konania vznikol žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi títo si však tento nárok v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnili.